

1907 hervormd predikant te Haaksbergen. Hij genoot o.m. bekendheid als voorzitter van de spiritische Broederbond Harmonia en als medewerker aan het tijdschrift *Het Toekomstig Leven*. Tegengwoordig kennen we hem wat beter uit zijn Jorwerder periode die in 1907 begon: hij lijkt dan de schoonvader van de dichter J.J. Slauerhoff te worden.²² In 1901 publiceerde Hille Ris Lambers in *Teekenen des Tijds* een omvangrijk artikel over het spiritisme onder de titel: 'Leven na sterven'. Hij toonde zich daarin een warm pleitbezorger van het fenomeen en raadde een ieder aan kennis te nemen van de onderzoeken van de Londense 'Society for Psychical Research', om zo tot zekerheid te komen omtrent het leven na de dood. Hij bracht dat als volgt onder woorden: 'Zoo bevestigen deze onderzoeken, bij menigeen, ook bij schrijver dezes, door eigen ervaringen versterkt, het denkbeeld dat wij zullen komen tot kennis – niet slechts tot min of meer blind geloof – aangaande dat volgende leven, dat reeds zoovele geslachten tot nadenken prikkelde'.²³

Het is overigens merkwaardig, dat een modern-vrijzinnig predikant zich zo liet 'begeesteren' door het verschijnsel. Interesse ervoor was er wel meer in deze kringen, maar dan in de stijl van: we accepteren de verschijnselen, maar de daaruit afgeleide leer kan de onze niet zijn. Wat dit aangaat stond de doopsgezinde predikant van Zutphen, S.D.A. Wartena, – ook modern-vrijzinnig – wél vrij dicht bij Hille Ris Lambers. Hij sprak in *Teekenen des Tijds* zijn waardering uit over het spiritisme, dat hij zag 'als openbaring van eene anti-materialistische strooming, van zich hernieuwend godsdienstig leven, van wederopleving van het onsterfelijkheidsgeloof'.²⁴ Wel toonde hij zich echter beducht voor de spiritistische praktijk, vooral als die werd beoefend door 'de gemeene man'. Een dergelijke vorm van democratisering achtte hij ongewenst; lieden met een zwak zenuwgestel, gedreven door sensatiezucht, konden maar al te gemakkelijk slachtoffer worden als zij séances bijwoonden. Hij zocht de serieuze beoefenaars liever in de hogere échelons en begroette ze in de strijd van een zich hervindende vrijzinnigheid.

Dit saluut gold zeker de predikant M. Beversluis die, onder invloed van het spiritisme, theologisch van kleur was verschoten: van ethisch orthodox werd hij evangelisch. Omstreeks 1910 zocht

22. D.Jansen, 'Slauerhoff, Hille Ris Lambers en het spiritisme'. In: *It Beaken*, 54(1992)nr. 4, 155-173,

23. C. Hille Ris Lambers, 'Leven na Sterven'. In: *TdT*, 3(1901)91-107, 105.

24. S.D.A. Wartena, 'Het spiritisme'. In: *TdT*, 10(1908)249-273, 272.